

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și a recursului declarat de Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Țurcan împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” privind anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, anularea ordinului cu privire la concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, compensarea salariului în legătură cu privarea ilegală de posibilitatea de a munci, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 27 aprilie 2017 Vasile Țurcan a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” privind anularea ordinului nr. 16 din 06 februarie 2017 de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr. 20 din 13 februarie 2017 cu privire la concediere, restabilirea în funcția deținută anterior – responsabil de gospodărie al CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei”, compensarea salariului în legătură cu privarea ilegală de posibilitatea de a munci, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei cât și a cheltuielilor de judecată.

În procesul judecării cauzei reclamantul și-a concretizat pretențiile, solicitând anularea ordinului CP Soroca filială a Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 16 din 06 februarie 2017 prin care s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră; anularea ordinului CP Soroca filială a Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 20 din 13 februarie 2017 privind desfacerea contractului individual de muncă nr. 132 din 15 octombrie 2012, responsabil de gospodărie al CP Soroca, începând cu 14 februarie 2017; restabilirea în funcția anterior deținută – responsabil de gospodărie al CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei”; compensarea din contul pârâtului Î.S. „Poșta Moldovei” a salariului în legătură cu privarea ilegală de posibilitatea de a munci, ca rezultat al concedierii ilegale; încasarea din contul pârâtului Î.S. „Poșta

Moldovei” a prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei, precum și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate și anume pentru serviciile juridice prestate – 5000 de lei și cheltuieli de transport în sumă de 665,10 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat aproximativ cinci ani în calitate de responsabil de gospodărie, în cadrul CP Soroca filială a Î.S. „Poșta Moldovei”, în baza contractului individual de muncă pe perioadă nedeterminată nr. 132 din 15 octombrie 2012.

A menționat că odată cu numirea lui Iurie Crețu în funcția de director al CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei”, au început intimidările și persecuțiile în privința sa la locul de muncă. Totodată a fost anunțat de noul director al CP Soroca Iurie Crețu precum că din lipsa mijloacelor bănești pentru necesitățile gospodăriei, CP Soroca nu are posibilitate de a procura utilaj, instrumente și mijloace necesare pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă și că urmează să le procure din banii proprii.

A indicat că, noul director cunoștea despre faptul că reclamantul activează pe o fracțiune de normă și avea sub tutelă nepoata minoră, XXX, XXX. Astfel, întrucât avea un salariu mizer, din care abia își permitea să supraviețuiască, a refuzat propunerea administrației de a procura utilaj, instrumente și mijloace necesare din banii proprii pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă, iar mai târziu prin ordinul CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 141 din 11 noiembrie 2016 i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de avertisment; prin ordinul CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 156 din 14 decembrie 2016 i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare; prin ordinul CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 157 din 15 decembrie 2016 i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră; prin preîntâmpinarea nr. 309 din 21 decembrie 2016, CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” i-a adus la cunoștință precum că la 31 decembrie 2016 expiră termenul contractului individual de muncă nr. 132 din 06 iunie 2012. Aceasta în condițiile în care respectivul contract a fost încheiat pe o perioadă nedeterminată de timp.

La încercările sale de a explica directorului CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” precum că a încheiat contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată de timp, acesta l-a anunțat că oricum îl va elibera din funcție.

A susținut că prin ordinul CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 162 din 30 decembrie 2016 cu privire la demisie, s-a ordonat desfacerea contractului individual de muncă nr. 132 din 15 octombrie 2012, începând cu 30 decembrie 2016. Temei a ordinului CP Soroca nr. 162 din 30 decembrie 2016 cu privire la demisie au servit ordinele CP Soroca de sancționare nr. 141 din 11 noiembrie 2016, ordinul nr. 156 din 14 decembrie 2016 și ordinul nr. 157 din 15 decembrie 2016, toate acestea fiind în condițiile în care personal nu a depus cerere de demisie.

A invocat că prin notificarea Federației Sindicatelor din Comuna din Moldova adresată Î.S. „Poșta Moldovei” și CP Soroca filială a Î.S. „Poșta Moldovei” s-a remarcat faptul că atragerea reclamantului la răspundere disciplinară, cât și emiterea ordinului CP Soroca nr. 162 din 30 decembrie 2016 cu privire la demisia acestuia sunt vădit tendențioase și s-au făcut cu încălcarea cadrului normativ în vigoare.

Reieșind din notificarea Federației Sindicatelor din Comuna din Moldova, prin ordinul CP Soroca nr. 14 din 31 ianuarie 2017 s-a anulat ordinul CP Soroca

nr. 157 din 15 decembrie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

Reieșind din notificarea Federației Sindicatelor din Comunicații din Moldova, prin ordinul CP Soroca nr. 15 din 31 ianuarie 2017 s-a anulat ordinul CP Soroca cu privire la demisie și reclamantul a fost restabilit în funcția de responsabil de gospodărie. Însă, la nici o săptămână, prin ordinul CP Soroca nr. 16 din 06 februarie 2017, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare s-a ordonat aplicarea față de reclamant a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră. Prin ordinul CP Soroca nr.20 din 13 februarie 2017 s-a ordonat desfacerea contractului individual de muncă nr.132 din 15 octombrie 2012, începând cu 14 februarie 2017.

A susținut că nu este de acord cu ordinele de sancționare anterioare, cât și cu ordinele CP Soroca nr. 16 din 06 februarie 2017 și ordinul CP Soroca nr. 20 din 13 februarie 2017, le consideră ilegale și neîntemeiate. Nu a săvârșit careva abateri disciplinare, manifestând responsabilitate față de obligațiunile de serviciu.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Țurcan împotriva Î.S. „Poșta Moldovei”.

S-a anulat ordinul nr.16 din 06 februarie 2017 al Centrului de Poștă Soroca, filiala Î.S. „Poșta Moldovei” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră lui Vasile Țurcan, responsabil de gospodărie al CP Soroca.

S-a anulat ordinul nr. 20 din 13 februarie 2017 cu privire la concediere prin care s-a ordonat desfacerea contractului individual de muncă nr. 132 din 15 octombrie 2012 cu Vasile Țurcan, responsabil de gospodărie al CP Soroca, începând cu 14 februarie 2017.

S-a restabilit Vasile Țurcan în funcția anterior deținută – responsabil de gospodărie al CP Soroca, filiala a Î.S. „Poșta Moldovei”.

S-a încasat de la Î.S. „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Vasile Țurcan, salariul neprimat în sumă totală de 18 167, 63 lei în legătură cu privarea ilegală de posibilitatea de a munci ca rezultat al concedierii ilegale, pentru perioada 14 februarie 2017 – 28 februarie 2018.

S-a încasat de la Î.S. „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Vasile Țurcan suma de 20 000 lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat.

S-a încasat de la Î.S. „Poșta Moldovei” în beneficiul lui Vasile Țurcan, cheltuielile de judecată suportate în sumă totală de 5665,10 de lei și anume pentru serviciile juridice prestate în sumă de 5000 de lei și cheltuielile de transport suportate în sumă de 665,10 de lei.

S-a dispus achitarea imediată a unui salariu mediu lunar în mărime de 1417 lei.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Î.S. „Poșta Moldovei”, s-a modificat hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării prejudiciului moral, și s-a micșorat prejudiciul moral de la 20 000 de lei pînă la suma de 3000 de lei.

În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a constatat că prima instanță a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

A reținut că prima instanță just și întemeiat a concluzionat ca întemeiată și pretenția reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral, însă consideră că prejudiciul încasat prin privarea de dreptul de a munci, în sumă de 20 000 de lei, este exagerat urmând de a modifica hotărârea primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral și de a micșora suma de la 20 000 de lei pînă la 3000 de lei or, în opinia instanței însăși restabilirea dreptului de muncă încălcat deja constituie o satisfacție efectivă și echitabilă, mai mult, Î.S. „Poșta Moldovei” este o întreprindere de stat, iar încasarea unor sume considerabile cu statut de prejudiciu moral pentru reclamant va putea afecta activitatea acestuia.

La 03 ianuarie 2019 Î.S. „Poșta Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărîri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată și nefondată.

În motivarea recursului a indicat dezacordul său cu hotărîrile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că instanța de judecată a apreciat arbitrar probele, iar concluziile sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A susținut că angajatorul la emiterea ordinului nr. 16 din 06 februarie 2017 prin care intimatul a fost sancționat disciplinar sub formă de mustrare aspră, a respectat întocmai legislația, fiind absolut neîntemeiată și lipsită de orice suport probant anularea de către instanța de fond a ordinului respectiv or, la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, a existat atît temeii de sancționare disciplinară și anume executarea necorespunzătoare de către Vasile Țurcan a dispoziției nr. 1 din 01 februarie 2017.

A menționat că concluzia instanțelor inferioare privind ilegalitatea ordinului de concediere pe motivul neindicării temeiului de drept în cuprinsul acestuia, sunt neîntemeiate ori un motiv formal nu poate sta la baza anulării unui act juridic, emis cu respectarea strictă a procedurii și a legislației în vigoare.

A indicat că instanța de apel a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 3000 de lei fără a ține cont că acțiunea poartă un caracter nefondat, astfel urmând a fi respinsă implicit și cerința cu privire la compensarea prejudiciului moral. Suma acordată pentru prejudiciul moral fiind una nefondată și neîntemeiată pe probe fiind încălcate prevederile art. 118 Cod de procedură civilă. Gradul suferințelor psihice nu a fost apreciat în nici un fel, deoarece nu s-a stabilit existența și întinderea lor.

A susținut că repararea prejudiciului moral ar fi fost posibilă doar în cazul săvîrșirii de către angajator a unei acțiuni ilicite, în prezența cauzării unui prejudiciu și doar în cazul probării de către Vasile Țurcan a legăturii cauzale faptului ilicit, fapt care nu s-a regăsit în cauza dată.

La 11 ianuarie 2019 Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu a declarat recurs împotriva deciziei 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărîrii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a indicat dezacordul său cu decizia adoptată de instanța de apel și a menționat că instanța de judecată nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea.

A susținut că reieșind din circumstanțele cauzei, nu este clar ce abatere disciplinară ar fi săvîrșit Vasile Țurcan și pentru care angajatorul a decis să aplice sancțiune disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

A menționat că ordinul CP Soroca filiala Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 20 din 13 februarie 2017 a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 81 alin. (3) Codul muncii și anume nu conține articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

A reținut că la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral în sumă de 20 000 de lei, instanța de fond spre deosebire de instanța de apel justificat a luat în considerare, cauzarea lui Vasile Țurcan de către pîrît a suferințelor de ordin psihic ce a influențat starea sănătății acestuia prin multiple acțiuni de hărțuire din partea directorului de filială, importanța vitală a dreptului la muncă pentru Vasile Țurcan, care era unica sursă de existență atît pentru el, cît și pentru membrii familiei sale, Vasile Țurcan fiind unicul întreținător a familiei, avînd la întreținere nepoata încadrată în grad de dizabilitate și soția încadrată în grad de dizabilitate și nu în ultimul rînd pîrîtul prin acțiunile sale a afectat imaginea lui Vasile Țurcan în raport cu colegii și persoanele apropiate.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 15 noiembrie 2018 (f.d. 76, vol. II).

Astfel, recursul declarat de Î.S. „Poșta Moldovei” la 03 ianuarie 2019 și de către Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu la 11 ianuarie 2019, se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 21 februarie 2019 de către Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Î.S. „Poșta Moldovei” ca fiind inadmisibilă.

La 06 martie 2019 de către Î.S. „Poșta Moldovei” a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Vasile Țurcan ca fiind inadmisibilă.

Examinând admisibilitatea recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și recursul declarat de Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.S. „Poșta Moldovei” și recursul declarat de Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de

recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Î.S. „Poșta Moldovei” și recursul declarat de Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și recursul declarat de Vasile Țurcan, reprezentat de avocatul Adrian Lungu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh